

Om fritak fra aktiviteter i opplæringen på grunn av livssyn

Rettighet

Elever har rett til fritak fra aktiviteter i opplæringa som de med «limelig grunn» opplever som

- utøving av en annen religion enn sin egen
- tilslutning til et annet livssyn enn sitt eget
- krenkende eller støtende

Fritak fra aktiviteter i opplæringen på grunn av livssyn er hjemlet i privatskolelova § 3-12 som henviser til opplæringslova § 14-6.

Hvordan be om fritak?

Foresatte og elever over 15 år kan be om fritak fra aktiviteten uten begrunnelse ved **skriftlig** henvendelse til trinnleder. En eventuell innvilgelse av slikt fritak vil gjelde enkeltaktiviteter og ikke hele dager, og skolen kan ikke fritta eleven fra noen kompetansemål i faget. Elever som får fritak fra aktiviteter i opplæringen, skal ha annen opplæring med tilsvarende faglig innhold.

Forklaring

Steinerskolen er en livssynsnøytral skole samtidig som den også har et tydelig spirituelt grunnlag slik det er beskrevet i steinerskolens læreplan (jf. kapittel «Steinerskolens spirituelle grunnlag») og slik det informeres om på foreldremøte i 1. og 2.trinn. Steinerskolens antroposofiske verdigrunnlag er avgjørende for å kunne drive steinerskolen i samsvar med privatskolelova §2-1 annet ledd b. «anerkjent pedagogisk retning». Innhold fra steinerskolens verdigrunnlag formidles ikke til elevene i noen sammenheng. Veien frem til kompetansemålene på en steinerskole skjer alltid ved å bruke skolens antroposofiske verdigrunnlag som metode. En slik metode handler for eksempel om å skape stemninger rundt fortellerstoffet, bruke resitasjonens kraft, skape rytmer i timen, dagen, uka, måneden og skoleåret ved hjelp av morgenvers, hovedfag, årstidsfester, samtidig som det gis en spesifikk utviklingsdidaktisk rekkefølge på fagstoffet. Skolen bruker for eksempel et tradisjonelt «morgenvers» for å føle felleskap og tilhørighet ved starten av dagen. Morgenverset beskriver menneskets forhold til naturrikene og seg selv og nevner «guddoms kraft» som noe universelt, en kraft i oss, eller utenfor oss, som hver og en, uavhengig av religion, kan forholde seg fritt til. Det er ingen trosbekjennelse, verset har ikke noe forkynnende element. Teksten henviser til skolens arbeidsform, «Jeg skuer ut i verden, jeg skuer inn i sjelen» som et fundament i skolens fenomenologiske og erfaringsbaserte metode.

Skolen legger til grunn at skolens pedagogiske aktiviteter har et faglig og metodisk formål, og ikke utgjør utøving av religion eller tilslutning til et livssyn i lovens forstand. Uavhengig av skolens vurdering er det den enkeltes opplevelse som skal legges til grunn når en ber om fritak. Fritak fra en aktivitet etter avtale med trinnleder kan for eksempel dreie seg om å delta i skolens morgenrutiner uten selv å si morgenverset eller for eksempel be om en mindre fremtredende rolle i et skuespill der et religiøst tema behandles.

Klagerett

Dersom skolen ikke godtar en melding om fritak, er dette et enkeltvedtak som kan påklages. Departementet er klageinstans, jf. privatskolelova § 3-12.